

General-pukovnik
ZORKO ČANADI

Borbenu obuku i vaspitanje treba usmeravati tako da što više doprinose izgrađivanju svestrane ličnosti vojnika i starešina

Iz materijala za Osmu konferenciju Organizacije SKJ u JNA mogu se sagledati sadašnje stanje i ocena rada organa i organizacija SK u JNA, kao i rad naših komandi, štabova i jedinica. U tim materijalima data su i usmerenja šta treba činiti u narednom periodu, koje i ja podržavam.

U svom izlaganju želim da u najkraćem ukažem na rad Generalštaba JNA i Organizacije SK u Generalštabu u proteklom periodu, a posebno bih se zadržao na onim pitanjima koja će, između ostalog, ubuduće biti težišna.

Na većini zadataka Generalštab JNA je radio samostalno i oni su u celini izvršeni. Međutim, postoje i zadaci čija se realizacija nastavlja, kao i oni na kojima je Generalštab sarađivao.

Prema godišnjim planovima rada, Generalštab JNA je bio težišno angažovan na zadacima jačanja ukupne borbene gotovosti, planiranju upotrebe, izradi planova razvoja oružanih snaga, modernizaciji sistema rukovođenja i komandovanja oružanim snagama i verifikaciji više doktrinarnih dokumenata.

Međuarmijska saradnja se odvijala prema donetim planovima i tu su postignuti očekivani rezultati. U oblasti obuke zabeležen je blag uspon. Prešlo se na jednogodišnji vojni rok i izrađeni su svi do-

kumenti koji obezbeđuju popunu i obuku komandi i jedinica. Vojno školstvo je dograđeno u skladu sa zahtevima koncepcije opštenarodne odbrane i dalje modernizacije oružanih snaga. U okviru ukupnog razvoja oružanih snaga nastavlja se i modernizacija stražarskog obezbeđenja, kao jednog od značajnih pitanja.

U saradnji sa drugim organizacijskim celinama SSNO, veoma bogato i sadržajno smo pripremili i obeležili 40 godina rada i života u slobodi i pobede nad fašizmom; organizovali smo više naučnih skupova o našem doprinosu pobedi u drugom svetskom ratu i o završnoj ofanzivi Jugoslovenske armije za konačno oslobođenje naše zemlje.

Održana su brojna savetovanja i drugi skupovi o veoma značajnim pitanjima iz oblasti: obuke, vojne privrede, pozadinskog obezbeđenja, kulturnog rada i političkog vaspitanja, naučnoistraživačkog rada, kadrovske politike, bezbednosti i samozaštite, standarda starešina, građanskih lica na službi u JNA i vojnika. Ta savetovanja su bila izuzetno korisna za razvoj naših oružanih snaga.

Kad govorimo o rezultatima, s pravom možemo konstatovati da smo sve glavne zadatke, koji su postavljeni pred Generalštab JNA, savesno izvršili i time doprineli jačanju borbene gotovosti i moralno-političkog stanja komandi, štabova i jedinica. Doprinos takvom izvršavanju obaveza dao je celokupni sastav naše armije i Organizacija SKJ u JNA, jer se na svim zadacima uporno i sistematično radilo, što je bila karakteristika izvršavanja svake obaveze.

Rezultatima koje smo postigli od prošle izborne konferencije do sada, mislim da možemo biti zadovoljni. Ovo što smo do sada uradili predstavlja solidnu osnovu za dalji rad na krupnim operativno-strategijskim pitanjima, jer to zahteva vreme koje je pred nama i veoma složena vojno-politička situacija u svetu, posebno u kriznim i ratnim žarištima, prouzrokovana raznim negativnim procesima koji traju već više godina i najnovijim, sve otvorenijim i agresivnijim oblicima državnog terorizma.

Isto tako, u uslovima kada se u čitavom društvu čine intenzivni naponi na prevazilaženju poteškoća i složenog stanja u kojem se nalazimo, nužno je da mi, komunisti u JNA, što bolje uočimo svoje mesto i ulogu u tome, jer naši zadaci su vrlo složeni i kompleksni. Njihovo izvršavanje zahteva visoku stručnost i idejno-političku opredeljenost, i zato u pripremama i izvršavanju zadataka vojne organizacije sve značajniji postaju organizacija i metod rada, o čemu je potrebno više govoriti u organizacijama SK u JNA, pa i na ovoj konferenciji.

Ubrzani razvoj JNA i njena tehnička modernizacija zahtevaju od komandi i starešina da brže menjaju i dograđuju organizaciju i metod rada, da u planiranju i izvršavanju zadataka više nego do sada koriste dostignuća savremene organizacije rada i svih tehničkih i štabnih sredstava, čijom se primenom može povećati efikasnost sistema rukovođenja i komandovanja. Nužno je da posebnu pažnju posvećujemo kvalitetu planiranja, jer je to neophodan uslov da se ostvari potreban sklad između organizacijske strukture organa rukovođenja i komandovanja i složenih zadataka koje izvršava vojna organizacija. To mora da prati i potpunije definisanje zadataka i obaveza u pravilnicima o nadležnostima i u upstvima za organizovanje rada komandi i njihovih organa.

Aktuelnost problema unapređivanja organizacije rada povećana je i činjenicom da se nalazimo u vremenu kada obavljamo značajne organizacijsko-formacijske promene u jedinicama i komandama i kada uvođenjem savremenog naoružanja i vojne opreme ubrzano ostvarujemo visok stepen tehničke modernizacije JNA. To, u celini, dovodi do delimičnog smanjenja veličine JNA, ali i do značajnog povećanja njenih mogućnosti u izvršavanju zadataka u oružanoj borbi. Zbog toga je izuzetno značajno da dogradnji sistema rukovođenja i komandovanja posvećujemo stalnu pažnju, i to sa svih aspekata, a posebno sa stanovišta organizacije i metoda rada komandi i drugih organa rukovođenja i komandovanja.

U materijalima za ovu konferenciju se govori i o tome šta je urađeno u oblasti mobilizacije, pa zato o tome ne bih šire govorio. Međutim, treba reći da donošenje potrebnih dokumenata iz te oblasti ima izuzetan vojni i društveno-politički značaj za dalje usavršavanje organizacijsko-formacijske strukture JNA i mobilizacijskog sistema društva u celini. Kompleksno rešavanje pitanja, koja proizlaze iz tih dokumenata, zahteva puno angažovanje svih činilaca u oružanim snagama i društveno-političkim strukturama SFRJ, a posebno Saveza komunista.

Period između dve konferencije bio je veoma značajan, pored ostalog i za razvoj i unapređenje borbene obuke i vaspitanja. To se posebno odnosi na prošlu godinu, u kojoj smo na veoma važnim i značajnim savetovanjima u Banjaluci i u Beogradu sagledali rezultate obučavanja i odredili težišne zadatke. Ti zadaci su ugrađeni u planska i sistemska rešenja za planski period u koji smo već ušli, a osnova im je u koncepciji opštenarodne odbrane i društvene samozaštite i politici SKJ za odbranu zemlje.

U naporima za bolju obučenost i izgradnju borbene gotovosti komandi, štabova i jedinica, kao i u izboru sadržaja obučavanja u

novim planovima i programima borbene obuke i vaspitanja, polazili smo od toga da se u eventualnom ratu možemo uspešno suprotstaviti agresoru samo dobro organizovani, vrhunski obučeni vojnici i jedinicama i snagom celokupnog društva. U tom smislu jedan od osnovnih zadataka vaspitnog rada u oružanim snagama jeste dalje razvijanje i učvršćivanje uverenja u mogućnost uspešne odbrane zemlje od svakog agresora. Tu nema mesta samozadovoljstvu i shvatanju da se u tom pogledu nema više šta činiti, jer još uvek postoje pojedinci koji tehničkom faktoru u vođenju oružane borbe daju nerealan veliki značaj i na taj način precenjuju tehničku superiornost eventualnog agresora.

Zbog toga, borbenu obuku i vaspitanje treba tako usmeravati da oni što više doprinose izgrađivanju svestrane ličnosti vojnika i starešina. Za takvu obuku moramo se izboriti još u vojnim školama, koje treba da daju takav starešinski kadar koji može uspešno realizovati sve zahteve borbene obuke i vaspitanja.

Mislim da komunisti i organizacije SKJ više nego ranije treba da se angažuju u raspravama o odgovornosti za stanje obučenosti starešina, komandi i štabova. Međutim, ima i slučajeva gde nema dovoljno uvida u zalaganje i angažovanje svakog komuniste u vlastitom uzdizanju i osposobljavanju. Ima pojava da se u obuci starešina ne angažuju najodgovornije starešine komandi, štabova i ustanova ili da joj ne prisustvuju, a nije retko da se u to vreme planiraju i druge obaveze. U onim osnovnim organizacijama SKJ, u kojima su rasprave o obuci starešina uopštene, a zaključci i zadaci nisu konkretni i dovoljno ne obavezuju, ne shvata se da je obuka starešina prioritetan zadatak komandi i štabova svih nivoa, a time i svih organizacija SK u JNA. Svojim aktivnostima komunisti treba efikasnije da utiču na samoobrazovanje i obrazovanje uz rad, što podrazumeva da se taj proces osposobljavanja starešina mora uspešnije programirati, usmeravati i voditi. U tome značajniju ulogu treba da imaju i naši stručni časopisi.

U narednom periodu u obuci starešina, komandi i štabova moramo više pažnje posvetiti primenjenim oblicima obuke, pre svega na zemljištu, jer se na taj način starešine najbrže osposobljavaju za izvršavanje namenskih zadataka u okviru komande ili štaba. Radu komandi i štabova moramo posvetiti posebnu pažnju u pogledu njihovog osavremenjavanja, posebno organizacije rada i osposobljavanja za primenu savremenih metoda rada, informatičke tehnologije i drugih tehničkih sredstava, što bi trebalo da ih učini operativnijim i efikasnijim u radu na planiranju i izvođenju borbenih dejstava.

Mi smo prošle godine, što je poznato, skratili vojni rok. Ja sam već i ranije o tome govorio, ali bih i ovde, pred komunistima, ponovio zahtev da zbog toga obućenost ne sme da bude slabija, jer smo stvorili uslove da nam kvalitet obuke raste. Moramo u roku od tri meseca svakog vojnika osposobiti za efikasno korišćenje naoružanja i vojne opreme, drugim rečima, da bude sposoban da ratuje. Posebno bih ukazao na potrebu za unapređenjem vatrene obučenosti vojnika i jedinica, jer imamo slučajeva da se u nekim jedinicama ne izvode sva predviđena gađanja, da se ublažavaju uslovi i kriteriji itd., što umanjuje borbenu vrednost tih jedinica.

Sagledavajući rezultate u obuci rezervnog sastava, možemo reći da oni još uvek nisu u skladu sa zahtevima, potrebama i uloznim naporima. Prošle godine smo doneli nova rešenja u obuci tog sastava, pa nam sad predstoji da se izborimo da se ta rešenja što doslednije i što potpunije realizuju. Naročito značajnu novinu predstavlja organizovanje i izvođenje obuke u vanredne dane. Od te obuke dosta očekujemo u pogledu poboljšanja rezultata obučavanja i podizanja ukupne borbene osposobljenosti rezervnog sastava.

Bez obzira na dobru organizaciju rada i zalaganje starešina i komandi i svih drugih subjekata koji učestvuju u procesu obučavanja, obuka u jednom danu daje minimalne rezultate u osposobljavanju ratnih jedinica, pa i pojedinaca, za obavljanje ratnih dužnosti i zadataka. Zato se postavilo pitanje racionalnosti pozivanja velikog broja vojnika i jedinica u uslovima koji daju male efekte obučavanja. Stoga smo prešli na obuku u dva uzastopna vanradna dana i stvorili vremenski prostor za njeno značajnije unapređenje, uz mogućnost kompleksnog taktičkog i vatrene obučavanja, što zahteva od jedinica koje izvode obuku velike napore u organizacionom i materijalnom pogledu. Naš zadatak je da to savladamo i da nivo obučenosti rezervnog sastava dovedemo u sklad sa zahtevima borbene gotovosti oružanih snaga.

Rezervne starešine moramo obučavati što više na zemljištu i osposobljavati ih za samostalan rad, a pre svega za rukovođenje i komandovanje jedinicama. Moramo naći rešenja koja će omogućiti da rezervne vojne starešine uče i rade i van svoje jedinice i van vojne vežbe, odnosno kod kuće, u slobodnom vremenu. Često je bilo prigovora da im je nedostupna literatura (borbena pravila, uputstva i dr.), pa smo preduzeli mere da se izrade novi priručnici za rezervne vojne starešine, što će im svakako pomoći u stručnom usavršavanju.

Veoma sporo se oslobađamo klasičnih didaktičko-metodičkih postupaka u nastavi u vojnim školama. Pitomci i slušaoci nedovolj-

no dolaze do izražaja kao aktivni subjekti nastavnog procesa. Studijska i analitička problemska nastava, kao kreativan rad naročito slušalaca viših nivoa školovanja, treba da postane osnovni oblik vaspitno-obrazovnog rada u visokim vojnim školama. Metodički postupci u nastavnom procesu treba da podstaknu razvoj samostalnosti, stvaralaštva i poverenja u vlastite mogućnosti.

Mislim da osnovne organizacije SKJ treba češće i konkretnije da raspravljaju o borbenoj obuci i vaspitanju. Retki su primeri da je neko pozvan na partijsku odgovornost zbog slabih rezultata u obuci, bez obzira na to što se mi kao komunisti nalazimo na odgovornim funkcijama, bilo kao organizatori ili kao izvođači obuke. Potrebno je stvoriti takvu atmosferu da se na sastancima organizacija i organa Saveza komunista raspravlja otvoreno o svim pitanjima koja negativno utiču na uspeh u borbenoj obuci i vaspitanju, tim pre što smo sistemskim i planskim dokumentima za ovaj srednjoročni period stvorili preduslove da se uz angažovanje komunista i organizacija SKJ borbeno osposobljenost oružanih snaga podigne na viši nivo.

U modernizaciji naših oružanih snaga u proteklom periodu postignuti su značajni rezultati. U Kopnenoj vojsci je znatno povećana vatrena i udarna moć, a posebno u protivpešadijskoj, protivoklopnoj i protivdesantnoj borbi i protivvazdušnoj odbrani. Na tome treba i dalje raditi, posebno na organizaciji i formaciji KoV-a, usavršavanju rukovođenja i komandovanja, zatim na izradi doktrine (koja je u završnoj fazi), podizanju ukupne borbene izgradnje, osposobljavanju kadra, na usavršavanju postojećih i istraživanju novih vrsta naoružanja za KoV i na izradi novih, kvalitetnijih programa obuke.

U Ratnom vazduhoplovstvu i protivvazdušnoj odbrani čine se naponi na usavršavanju organizacije i modernizacije tog vida oružanih snaga, u čemu su postignuti i odgovarajući rezultati. Međutim, u narednom periodu težište rada komandi i štabova RV i PVO treba da bude na organizovanju sistema rukovođenja i komandovanja, pre svega na stratezijsko-operativnom nivou, i na poboljšanju sistema PVO, u smislu njegovog objedinjavanja, a samim tim i efikasnosti. Izuzetni naponi treba da se čine i u oblasti naučnoistraživačkog rada, na donošenju doktrine i uputstava za upotrebu RV i PVO, osposobljavanju kadra na novim borbenim sistemima, poboljšanju materijalne baze obuke, remontu i održavanju naoružanja i vojne opreme.

I u Ratnoj mornarici čine se naponi na daljem podizanju borbene spremnosti jedinica Ratne mornarice i osposobljavanju za iz-

vršenje zadataka odbrane i obezbeđenje naše granice na moru. To se postiže stalnim unapređenjem organizacije rukovođenja i komandovanja, modernizacijom sredstava ratne tehnike, uvođenjem novih sistema komunikacija i veza, povećanjem ubojne moći borbenih sredstava, unapređenjem planiranja i organizovanja i objedinjavanjem svih raspoloživih kapaciteta Ratne mornarice i ostalih subjekata u jedinstveni odbrambeni sistem.

U proteklom periodu u Teritorijalnoj odbrani su, takođe, postignuti značajni rezultati, naročito u organizovanju štabova i jedinica Teritorijalne odbrane i u njihovom opremanju. Doneta su brojna doktrinarna dokumenta o daljem razvoju rukovođenja i komandovanja. Težište u narednom periodu treba da bude na obuci i vaspitanju, opremanju štabova i jedinica naoružanjem i vojnom opremom, organizacijskom učvršćivanju i pozadinskom obezbeđenju.

U svom izlaganju nastojao sam da ukažem na samo neke važnije zadatke na kojima će se u narednom periodu angažovati Generalštab JNA, komande i ustanove, a samim tim i svi komunisti i Komitet i Organizacija SK u JNA.

Uveren sam da ćemo s istim žarom i elanom zajednički, jedinstveni i složni, bezrezervno odani Titu i SKJ, nastaviti njegovo delo.

SUMMARY

COMBAT TRAINING AND EDUCATION SHOULD BE SO DIRECTED
THAT THEY CONTRIBUTE AS MUCH AS POSSIBLE TO THE
DEVELOPMENT OF THE VERSATILE PERSONALITY OF
SOLDIERS AND MILITARY LEADERS

In this discourse at the 8th conference of the Organization of the League of Communists in the Yugoslav People's Army, the Chief of the General Staff of the YPA summarized tasks at whose realization the General Staff was working during the period from the last conference, and the achieved results, and pointed out the basic tasks for the next period.

In the activities of the General Staff during the last period priorities were given to the tasks of increasing the overall combat readiness of the armed forces, of planning of their utilization, of working out of plans for their further development, of modernization of the system of command and control in the armed forces, and of verification of several doctrinal documents. We can be satisfied with the results attained in fulfilling of these tasks, because they make a good basis for further work in significant operational-strategic matters.

In the next period efforts should be directed towards a quicker attainment of a technological modernization of the YPA, towards the upgrading of organization of work of commands and staffs and other command and control organs, and generally towards upbuilding and modernization of the command and control system. Of a particular significance is that the combat training and education should be so directed that they contribute as much as possible to the development of the versatile personality of soldiers and military leaders.

RESUME

L'EXERCICE DE COMBAT ET L'EDUCATION DOIVENT ETRE CONÇUS DE SORTE A CONTRIBUER AU MAXIMUM A LA CREATION D'UNE PERSONNALITE UNIVERSELLE DE SOLDAT ET D'OFFICIER

Dans son exposé à la Huitième conférence des organisations de la Ligue des communistes de l'APY, le Chef de l'Etat-major général de l'APY a évoqué succinctement les tâches remplies par l'Etat-major général dans l'intervalle des deux conférences ainsi que les résultats atteints, et a mis en relief les tâches qu'il convient de remplir dans la période à venir.

Dans la période écoulée, l'Etat-major général de l'APY a été essentiellement engagé à renforcer les capacités combatives prises dans leur ensemble, à mettre au point la planification et les plans du développement des forces armées, à moderniser les systèmes de direction et de commandement des forces armées et à la vérification de plusieurs documents doctrinaux. Nous pouvons dire que nous sommes satisfaits des résultats atteints et que ceux-ci constituent une solide base des travaux à poursuivre dans le domaine des matières d'ordre opérationnel et stratégique importantes.

Dans la période à venir, nos efforts doivent être axés sur la modernisation technique de l'APY à un plus haut degré, sur la promotion de l'organisation du travail des commandements, des Etats-majors et des autres organes de direction et du commandement, sur le perfectionnement et la modernisation des systèmes de direction et de commandement, etc. Il importe surtout que l'exercice de combat et l'éducation soient conçus de sorte à contribuer au maximum à la création d'une personnalité universelle de soldat et d'officier.

БОЕВУЮ ПОДГОТОВКУ И ВОСПИТАНИЕ НАПРАВЛЯТЬ ТАК, ЧТОБЫ КАК МОЖНО БОЛЬШЕ СПОСОБСТВОВАЛИ СОЗДАНИЮ ВСЕСТОРОННЕЙ ЛИЧНОСТИ СОЛДАТ И ОФИЦЕРОВ

Выступая на Восьмой конференции Организации Союза коммунистов в ЮНА, начальник Генерального штаба ЮНА вкратце перечислил задачи, которые Генштаб решал в периоде между двумя конференциями и достигнутые результаты, а также выдвинул основные задачи на очередной период.

Главное внимание в своей деятельности Генштаб ЮНА за истекший период уделял повышению общей боеготовности, планированию использования вооруженных сил, изготовлению планов развития ВС, модернизации системы управления и командования вооруженными силами и утверждению некоторых доктринальных документов. Результатами, достигнутыми в выполнении этих задач, можем быть довольными, ибо они составляют хорошую основу для дальнейшей работы над важными оперативно-стратегическими вопросами.

В очередном периоде усилия надо направить на достижение высокой степени технической модернизации ЮНА, совершенствование работы командований и штабов и других органов управления и командования, достройку и модернизацию системы управления и командования и др. Большое внимание надо уделять тому, чтобы боевая подготовка и воспитание как можно больше способствовали созданию всесторонней личности солдат и офицеров.